

**Chambre
des Représentants**

8 MAI 1947.

**BUDGET
DES DOTATIONS POUR L'EXERCICE 1947**

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA
COMMISSION DES FINANCES ET DU BUDGET (1),
PAR M. BLAVIER.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Commission des Finances qui a examiné le budget des Dotations, a été saisie de deux questions :

**1. LA TAXE QUI FRAPPE L'INDEMNITE
PARLEMENTAIRE.**

Des avis divers ont été émis à ce sujet marquant les opinions que l'on connaît.

La lecture fut faite des articles 52 et 57 de la Constitution.

Art. 52. — Chaque membre de la Chambre des Représentants jouit d'une indemnité annuelle de 12,000 francs.

Art. 57. — Ils (les Sénateurs) ont droit toutefois à être indemnisés de leurs débours, cette indemnité est fixée à 4,000 francs par an.

La Commission n'a pas à statuer sur cette question, qui ne rentre pas dans ses attributions.

(1) Composition de la Commission : M. Van Belle président; MM. Coppé, Degraeve, Descampe, Disery, Harmel, Lefèvre (Th.), Moyersoen, Parisis, Philippart, Porta, Scheyven. — Blavier, Buset, Embise, Hoen, Rassart, Soudan, Tielemans, Van Walleghem. — De Ville, Jacquemotte. — Liebaert, Vreven.

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

8 Mei 1947.

**DOTATIËNBEGROTING
VOOR HET DIENSTJAAR 1947**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING (1),
UITGEBRACHT DOOR DE HEER BLAVIER.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Bij de Commissie voor de Financiën, die de Dotatiënbegroting heeft onderzocht, werden twee kwesties aanhangig gemaakt :

**I. DE TAXE OP DE PARLEMENTAIRE
VERGOEDING.**

Dienaangaande werden verschillende adviezen uitgebracht die de bekende meningen weergaven.

Er werd lezing gegeven van artikelen 52 en 57 der Grondwet.

Art. 52. — Elk lid van de Kamer der Volksvertegenwoordigers geniet een jaarlijkse vergoeding van 12,000 frank.

Art. 57. — Zij (de senatoren) hebben echter recht op schadeloosstelling voor hun onkosten; deze schadeloosstelling bedraagt vier duizend frank per jaar.

De Commissie is niet gerechtigd omtrent die kwestie uitspraak te doen, daar deze niet onder haar bevoegdheid valt.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heer Van Belle, voorzitter; de heren Coppé, Degraeve, Descampe, Disery, Harmel, Lefèvre (Th.), Moyersoen, Parisis, Philippart, Porta, Scheyven. — Blavier, Buset, Embise, Hoen, Rassart, Soudan, Tielemans, Van Walleghem. — De Ville, Jacquemotte. — Liebaert, Vreven.

2. L'INDEMNITE PARLEMENTAIRE.

Cette question fut soulevée et défendue par plusieurs membres.

De nombreux arguments furent développés à l'appui de la thèse.

Il paraît utile de publier un résumé du rapport fait lors de la dernière révision de l'article 52 de la Constitution, fixant l'indemnité parlementaire : 12,000 francs.

Extraits du rapport de la Commission de révision de la Constitution.

Revision de l'article 52 de la Constitution (Séance du 20 mai 1920, Doc. n° 293).

Rapport fait au nom de la Commission par MM. Neujean, Poncelet et Troclet.

Difficultés pour fixer un chiffre à l'abri de toute critique.

Fixer un chiffre évitant toute discussion est une entreprise impossible. A moins de supprimer l'indemnité, on est condamné à se heurter à des esprits malcontents qui jugeront toute proposition excessive.

Raisons invoquées.

Il y eut une époque où pouvait se défendre le principe de la gratuité des mandats politiques; ceux-ci étaient en ce temps réservés aux représentants d'une classe sociale à laquelle étaient généralement épargnés les soucis d'argent.

Ce temps n'est plus. Le Parlement s'est démocratisé. Nous avons à tenir compte de ce changement considérable.

Il importe d'assurer au représentant de la Nation une situation convenable qui lui permette d'envisager les lendemains sans inquiétude, qui garantisse à la fois sa dignité et son indépendance.

Stabilité de l'indemnité.

La Commission... a estimé qu'il fallait empêcher le débat sur une question si délicate de renaitre à tous les moments; qu'il était plutôt désirable que l'indemnité eût un caractère stable et que si l'accord pouvait se faire sur un chiffre modéré, il était vraisemblable que les législatures de l'avenir ne seraient plus tentées d'y apporter de changement.

Fixation du chiffre.

... étant données les obligations parlementaires, l'intensité toujours croissante du travail, les dépenses considérables que la charge entraîne, il n'était

2. DE PARLEMENTAIRE VERGOEDING.

Die kwestie werd door verschillende leden opgeworpen en verdedigd.

Talrijke argumenten tot staving van de stelling werden uiteengezet.

Het lijkt nuttig hier een samenvatting te geven van het verslag dat werd uitgebracht ter gelegenheid van de laatste herziening van artikel 52 der Grondwet, houdende vaststelling van de parlementaire vergoeding : 12,000 frank.

Uittreksels uit het verslag van de Commissie voor de herziening van de Grondwet.

Herziening van artikel 52 der Grondwet (Vergadering van 20 Mei 1920, Stuk n° 293).

Verslag uitgebracht namens de Commissie door de heren Neujean, Poncelet en Troclet.

Moeilijkheden om een cijfer te bepalen dat geen aanleiding geeft tot kritiek.

Men moet er niet aan denken een cijfer te bepalen, dat niet tot kritiek zou aanleiding geven. Tenzij men de gehele vergoeding afschaft, zal men steeds misnoegden aantreffen, die elk voorstel overdreven zullen vinden.

Ingeroepen redenen.

Er was een tijd, waarin men het beginsel kon verdedigen, dat de politieke mandaten kosteloos moesten waargenomen worden : toen waren zij voorbehouden aan de vertegenwoordigers van een maatschappelijke klasse, die over 't algemeen geen geldzorgen kende.

Die tijd is echter voorbij. Het Parlement heeft zich gedemocratiseerd. Wij moeten met deze aanzienlijke verandering rekening houden.

Aan de vertegenwoordiger van de Natie moet een zo behoorlijke stand worden verschafft dat hij de toekomst gerust tegemoet kan zien en geen afbreuk wordt gedaan aan zijn waardigheid en zijn onafhankelijkheid.

Vastheid van de vergoeding.

De Commissie... was van oordeel, dat men beletten moest dat een debat over een zo kiese zaak ieder ogenblik zou ontstaan; dat het beter was, aan de vergoeding een vaste basis te geven en dat, zo men het eens kon worden omtrent een niet te hoog bedrag, de latere Kamers dan blijkbaar niet meer zouden geneigd zijn het te veranderen.

Vaststelling van het cijfer.

... met het oog op de parlementaire verplichtingen, op de steeds toenemende werkzaamheden, op de grote uitgaven waartoe het lidmaatschap der Kamer

pas possible de la fixer à un chiffre inférieur à 12,000 francs.

Il n'est pas sans intérêt, pour former son opinion de jeter un regard sur le régime d'un pays voisin. En France, on vient de porter l'indemnité de 15,000 francs à 27,000 francs.

La Commission des XXI, en proposant 12,000 francs, fait donc preuve de modération; son chiffre est encore de 3,000 francs inférieur à celui admis en France antérieurement à la guerre.

Justifications (références).

Les discussions qui ont eu lieu sur la question qui nous occupe, auxquelles donnèrent lieu en 1830 les dispositions de l'article 52 de la Constitution valent d'être relues; elles sont curieuses et intéressantes.

Nous y lisons la justification indirecte de l'augmentation proposée en ce moment.

A cette époque, il s'agissait uniquement de savoir si le Parlement serait accessible à la classe moyenne: on ne songeait pas qu'il viendrait un jour où les ouvriers y entreraient en grand nombre.

Il est plaisant de relater l'idée que se faisaient les Constituants de 1830 du rôle des députés de l'avenir. Plusieurs affirmaient qu'après l'élaboration de la Constitution, le Parlement n'aurait plus grand' chose à faire et que, dans la suite, une session annuelle de 15 jours au plus suffirait.

Et cependant, une indemnité de 2.500 florins fut proposée. La proposition venait du Comité de Constitution lui-même; elle fut défendue par des hommes de premier plan. M. Devaux déclarait qu'il ne s'agissait pas seulement de dédommager le député de ses frais de séjour et de ses frais de déplacement, qu'il fallait en outre lui accorder une juste compensation des sacrifices qu'il consentirait pour servir son pays. « La question, disait M. Forgeur, est de la plus haute importance dans un Gouvernement représentatif: c'est une question d'existence et de vitalité pour le pays. » Nous pouvons à cette heure plus que jamais invoquer ces justes considérations.

Votre Commission s'en est inspirée pour vous proposer, par 13 voix contre 1 et 2 abstentions, de fixer l'indemnité annuelle à 12,000 francs.

* *

La Commission ne s'est pas prononcée sur cette question d'augmentation de l'indemnité parlementaire, voulant laisser le problème entier à l'appréciation de la Chambre.

Le budget fut approuvé à l'unanimité.

Le rapport fut approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,

J. BLAVIER.

Le Président,

Fr. VAN BELLE.

aanleiding geeft, was het niet mogelijk ze beneden 12,000 frank te bepalen.

Om zich een mening te vormen, is het niet van belang onthlood een blik te werpen op de regeling aangehomen in een naburig land. In Frankrijk werd de vergoeding zo pas van 15,000 frank op 27,000 frank gebracht.

Door 12,000 frank voor te stellen, geeft de Commissie blijk van gematigdheid; haar cijfer bedraagt nog 3.000 frank minder dan dit, door Frankrijk vóór de oorlog aangenomen.

Verantwoordingen (verwijzingen).

De debatten over dit vraagstuk, die in 1830 plaats hadden naar aanleiding van de bepalingen van artikel 52, dienen te worden herlezen; zij zijn tekenend en belangwekkend.

Daarin is de onrechtstreekse wettiging van de thans voorgestelde verhoging te vinden.

Te dien tijde ging het uitsluitend over de vraag of men de middenstand tot het Parlement zou toelaten: men dacht niet dat de arbeiders er eenmaal in groten getale zouden zitting nemen.

Het is vermakelijk na te gaan hoe de Grondwetgevers van 1830 zich de rol van de toekomstige volksvertegenwoordigers voorstelden. Verscheidene leden beweerden dat, eens Grondwet opgemaakt, het Parlement niet veel meer zou te doen hebben en dat, daarna, een jaarlijkse zitting van 'ten hoogste vijftien dagen zou volstaan.

En nochtans stelde men een vergoeding van 2,500 gulden voor. Het voorstel ging uit van de Grondwetcommissie zelf; het werd verdedigd door mannen van eerste rang. De heer Devaux verklaarde, dat de volksvertegenwoordiger niet alleen diende schadeloos gesteld te worden voor zijn reis- en verblijfkosten, maar ook een billijke vergoeding moest bekomen voor de offers die hij brengen zou om zijn land te dienen. « Het vraagstuk, zegde de heer Forgeur, is van het hoogste belang in een representatieve Regering: het geldt het bestaan en de levenskracht van het land. » Thans kunnen wij meer dan ooit die gegronde overwegingen inroepen.

Op die beschouwingen steunde Uw Commissie om U, met 13 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen, de jaarlijkse vergoeding van 12,000 frank voor te stellen.

* *

Uw Commissie heeft zich niet uitgesproken over deze kwestie van de verhoging van de parlementaire vergoeding, daar zij het vraagstuk volledig aan het oordeel van de Kamer wil overlaten.

De begroting werd eenstemmig goedgekeurd.

Dit verslag werd eenstemmig goedgekeurd.

De Verslaggever,

J. BLAVIER.

De Voorzitter,

Fr. VAN BELLE.